

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

CHRISTIE, AGATHA

Crimă la vicariat / Agatha Christie; trad.: Cezar Octavian
Tabarcea. București: RAO International Publishing Company, 2007

ISBN 978-973-103-218-4

I. Tabarcea, Cezar Octavian (trad.)

821.111-312.4=135.1

RAO International Publishing Company
Grupul Editorial RAO
Str. Turda nr. 117-119, București, România
www.rao.ro
www.raobooks.com

AGATHA CHRISTIE
Murder at the Vicarage

© 1930 Agatha Christie, Limited, a Chorion Company

Toate drepturile rezervate

Agatha Christie's signature is a trademark of Agatha Christie Limited

Traducere din limba engleză
CEZAR OCTAVIAN TABARCEA

Fotografia copertei:
FLORICA ZAHIU

© RAO International Publishing Company, 2007
pentru versiunea în limba română

mai 2007

ISBN 978-973-103-218-4

Capitolul I

Nu eram sigur de unde ar trebui începută această poveste, dar, în cele din urmă, m-am hotărât asupra unei scene petrecute într-o miercuri, la vicariat, pe când ne luam dejunul. Cu toate că, în linii mari, discuția nu este relevantă pentru chestiunea de față, a inclus totuși câteva momente care au influențat evenimentele ulterioare.

Tocmai terminasem de tăiat în felii o bucată de carne de vită fiartă (că veni vorba, era extrem de tare); așezându-mă la loc pe scaun, am emis ipoteza, foarte nelalocul ei pentru un om înveșmântat în haina preoțească, cum că, dacă se găsea cineva să-l ucidă pe colonelul Protheroe, această persoană putea face un mare bine umanității. Pe dată, tânărul meu nepot, Dennis, mi-a replicat:

– Când moșul o să fie găsit zăcând într-o baltă de sânge, o să ne aducem aminte de ce-ai spus și asta va fi rău pentru dumneata. Mary o să depună și mărturie, nu-i așa, Mary? O să povestească în amănunt cum fluturai cuțitul de tăiat carne, cu gesturi amenințătoare ...

Mary este fată în casă la vicariat, dar numai ca o scurtă oprire din drumul care s-o ducă spre un serviciu mai bun și mai bine plătit. Auzind ce se vorbea, ea s-a mulțumit să spună, cu o voce foarte răsunătoare și seacă:

– Legumele!

Apoi, cu un gest feroce, a trântit un platou pe masă, în fața lui Dennis.

– Așa de rău ți-a mers cu colonelul? m-a întrebat soția mea, pe un ton milos.

N-am putut să-i răspund imediat, fiindcă Mary, după ce așezase legumele pe masă, cu un zgomot ca de tunet, mi-a vârât sub nas un platou cu găluști absolut dezgustătoare, de apoase ce erau. Am refuzat-o politicos, iar ea a lăsat plătoul pe masă, cu gesturi bruște, și a ieșit.

– Păcat că sunt așa o proastă gospodină, s-a auzit glasul soției mele, cu o nuanță sinceră de regret.

M-am simțit înclinat să-i dau dreptate. Pe soția mea o cheamă Griselda – nume foarte potrivit pentru o soție de preot. Numai că potrivele se termină aici. Spre exemplu, ea nu este deloc blajină. Am crezut dintotdeauna că un om al bisericii nu trebuie să se însoare. Nici acum nu-mi dau seama ce m-a făcut s-o implor pe Griselda să mă ia de bărbat, la numai douăzeci și patru de ore după ce-o cunoscusem. Am spus mereu sus și tare că însurătoarea este o problemă foarte serioasă și că nimeni nu trebuie să facă acest pas fără să-l cântărească îndelung înainte, și că lucrul cel mai important este potriveala gusturilor și a stilului de viață. Griselda este cu aproape douăzeci de ani mai tânără ca mine, îți ia mințile, de drăguță ce e, dar mai e și complet incapabilă de a lua lucrurile în serios. Nu se pricepe la nimic, iar traiul alături de ea este un mare efort. După cum se poartă, s-ar zice că parohia mea este o uriașă farsă, pusă la cale numai pentru distracția ei. Am încercat s-o educ și am eșuat. Sunt mai convins ca niciodată că, pentru un cleric, celibatul este situația cea mai potrivită. I-am spus asta și Griseldei, pe ocolite, de mai multe ori, dar ea s-a mulțumit, de fiecare dată, să râdă.

– Scumpa mea, i-am spus atunci, dacă ai încerca să ai puțină grijă ...

– Uneori, am, mi-a răspuns Griselda. Însă, una peste alta, am impresia că lucrurile merg și mai rău, atunci când mă străduiesc să mă ocup eu însămi. E limpede că nu sunt făcută pentru gospodărie. Mi se pare că e mai bine să las totul pe

seama lui Mary, și să mă consolez cu ideea că mă voi simți stingherită și că voi avea la masă numai feluri proaste.

– Și cu soțul tău cum rămâne, iubito? am întrebat-o eu, cu reproș, după care, păcătuind ca diavolul care cita din Sfânta Scriptură pentru a-și atinge scopurile, am continuat: – Și să se ocupe ea de cele ce țin de gospodărie ...“

– Ia gândește-te cât ești de norocos că nu ai ajuns în situația de-a fi sfâșiat de lei, m-a întrerupt pe dată Griselda. Sau ars pe rug. Mâncarea proastă, praful și viespile moarte nu sunt un motiv de supărare și agitație. Mai povestește-mi de colonelul Protheroe. Un noroc au avut și primii creștini – pe atunci nu existau epitropi pe lângă biserici.

– Ce bătrân brutal, arțăgos și plin de el, a intervenit Dennis. Nu mă mir că prima soție și-a luat lumea în cap.

– Păi, ce altceva putea să facă? s-a întrebat soția mea.

– Griselda, i-am spus eu aspru, te rog să nu mai vorbești așa.

– Hai, iubitele, mi-a răspuns, cu multă afecțiune, povestește-mi. De data asta, ce-a mai fost? Tot domnul Hawes, care face plecăciuni, dă din cap și se închină tot timpul?

Hawes este noul diacon – sosit de curând la noi. Nu trecuseră pe atunci decât vreo trei săptămâni de când apăruse. E un om foarte bisericos și ține post în fiecare vineri. Iar colonelul Protheroe era foarte pornit împotriva ceremoniilor de orice fel.

– Nu, de data asta nu. A mai zis câte ceva, dar numai în treacăt. De data asta, totul a pornit de la doamna Price Ridley și de la bancnota ei nenorocită de-o liră.

Doamna Price Ridley face parte din parohia mea și este o persoană foarte cucernică. În ziua când comemora moartea fiului ei, venise la slujba de dimineață și pusese o bancnotă de o liră în cutia milei. Ceva mai târziu, citind lista colectelor, constatase, îndurerată, că suma cea mai mare

pomenită acolo era de zece șilingi. Mi se plânsese și mie, iar eu îi răspunsesem, cu mult bun-simț, că făcuse, pesemne, o confuzie.

– Cu toții îmbătrânim, îi spusese eu, încercând să închei discuția cu tact. Trebuie să plătim prețul anilor care ni se adună în spate ...

Ce să zic? Ciudat, dar vorbele mele nu făcuseră decât s-o irite și mai tare. După ce-mi trântise în față că totul i se părea foarte straniu și că era uimită de reacția mea, plecase val-vârtej și, cred eu, se dusese drept la colonelul Protheroe – genul de om căruia îi place să facă scandal cu fiecare prilej care i se oferă. Și asta făcuse și atunci. De un lucru îmi pare rău – că se nimerise să fie într-o miercuri. Miercurea dimineață trebuie să țin lecții la școala parohială, iar asta mă face să fiu foarte nervos și tulburat, întreaga zi.

– La urma urmei, trebuie să se distreze și el puțin, a zis soția mea, de parcă încerca să rezume totul dintr-o perspectivă nepărtinitoare. Pe el, nimeni nu-l măgulește, nimeni nu-i spune „dragă domnule vicar“, lui nimeni nu-i brodează papuci din aceia de casă, oribili, și nimeni nu-i dă șosete în dar, când vine Crăciunul. Și nevastă-sa și fiică-sa s-au săturat de el până peste cap. Pesemne că-i place să se creadă și el important, măcar într-o privință.

– Bine, dar n-ar trebui să fie așa de agresiv, am replicat eu, destul de iritat. Cred că nici nu și-a dat bine seama de ceea ce spunea. Vrea să verifice toate registrele bisericii, ca să nu existe vreo delapidare. Chiar așa s-a exprimat, „delapidare“! Ce-o fi crezând, că am început să fur din banii bisericii?

– Pe tine n-are cine să te bănuiască, dragule, mi-a răspuns Griselda. Toată lumea știe că ești demn de încredere... ceea ce, la urma urmei, este un prilej minunat. Știi ce mi-aș

dori? Să iei câte ceva din fondurile S.P.G.¹ Niciodată nu mi-au plăcut misionarii, nu pot să-i suport.

Aș fi vrut s-o dojenesc pentru ceea ce auzisem, dar tocmai atunci a intrat Mary, aducând o budincă de orez, nu tocmai coaptă. Am încercat să protestez slab, dar Griselda a spus că japonezii nu mănâncă orezul decât așa, pe jumătate făcut, și că tocmai de-asta sunt așa de inteligenți.

– Ba chiar aș spune că dacă ai mânca o budincă la fel ca asta, în fiecare zi, până duminică, ai ajunge să ții o predică minunată.

– Doamne ferește, m-am înfiorat eu, apoi mi-am continuat vorba: Protheroe vine încoace mâine-seară ca să ne uităm împreună în registre, așa că astăzi trebuie să-mi sfârșesc discursul pentru C.E.M.S.² Am căutat niște referințe în *Realitatea* canonicului Shirley, și m-am lăsat prins de ea în așa măsură că n-am lucrat cât mi-aș fi dorit. Tu ce faci după-amiază, Griselda?

– Îmi fac datoria, ca orice soție bună de vicar. La patru și jumătate – ceai și bărfă.

– Și cine o să vină?

Cu o sclipire de virtute pe chip, Griselda a început să numere pe degete.

– Doamna Price Ridley, domnișoara Wetherby, domnișoara Hartnell și înfricoșătoarea Miss Marple.

– Mie, unuia, Miss Marple îmi place, am comentat. Măcar are simțul umorului.

– Dintre toate scorpiile din sat, ea e cea mai rea, s-a opus Griselda. Știe tot ce mișcă și trage cele mai îngrozitoare concluzii.

¹ Society for the Propagation of the Gospel in Foreign Parts – o organizație de misionari a Bisericii Anglicane, înființată în 1701. (n.red.)

² Church of England Men's Society – Asociația Membrilor Bisericii Anglicane (n.red.)

După cum am mai spus, Griselda e mult mai tânără ca mine. Eu, la vârsta mea, am ajuns să recunosc că ideile cele mai groaznice sunt, în general, adevărate.

– Ei, de la mine să nu te aștepți să particip la ceaiul tău, Griselda, a spus Dennis.

– Bestie!

– Păi, ce să zic, astăzi chiar am fost în vită la tenis la familia Protheroe.

– Bestie! a repetat Griselda.

Prudent, Dennis s-a retras, iar eu și Griselda ne-am dus în biroul meu. Ea s-a așezat pe masa de lucru și a început:

– Mă întreb cu ce-o să fiu servită astăzi la ceai. Probabil că se va povesti despre doctorul Stone și domnișoara Cram, și poate și de doamna Lestrangle. Că veni vorba, am trecut ieri pe la ea, dar n-am găsit-o. Da, da, precis că vom avea la ceai câte ceva despre doamna Lestrangle. E foarte misterios, nu crezi, cum a apărut ea așa din senin, a închiriat o casă aici și cum nu iese aproape niciodată. Te duce cu gândul la o poveste polițistă. Știi tu... „Și cine să fi fost ea, această femeie misterioasă cu chipul frumos și palid? Ce se-ascundea în trecutul ei? Nu știa nimeni, iar în jurul ei plutea un aer sinistru.“ Cred că numai doctorul Haydock știe câte ceva despre ea.

– Citești cam prea multe povești polițiste, Griselda, am dojenit-o eu blând.

– De tine ce să mai zic? mi-a replicat. Mai deunăzi, pe când erai închis aici, scriindu-ți predica, am căutat peste tot *Pata de pe trepte* și, în cele din urmă, am intrat să te-ntreb dacă n-ai văzut-o pe undeva, și când colo, ce găsec?

Am avut bunul simț să roșesc.

– Am luat-o fără să mă gândesc. Mi-au căzut ochii pe o frază și...

– Știi cum e cu frazele astea pe care-ți cad ochii, a spus Griselda și a început să citeze, solemn: „Și-apoi se întâmplă

un lucru foarte straniu – Griselda se ridică, străbătu camera și-și sărută cu multă afecțiune bărbatul de vârstă mijlocie.“

După care, a făcut exact ceea ce spusese.

– Și asta ți se pare ție straniu? am întrebat.

– Firește. Îți dai tu seama, Len, că m-aș fi putut mărita cu un ministru, cu un baronet, cu un afacerist foarte bogat, cu trei funcționari plus un fluieră-vânt foarte atrăgător, și totuși te-am ales pe tine? Nu te-a uimit asta?

– Pe-atunci, da, i-am răspuns. M-am întrebat adesea de ce-ai făcut-o.

Griselda a răs.

– M-am simțit atât de puternică, a șoptit ea. Toți ceilalți mă considerau pur și simplu minunată și, firește, ar fi fost foarte bine pentru ei să pună mâna pe mine. În schimb, pentru tine reprezintă exact genul de persoană pe care-o deosești și cu care nu poți fi de acord, și totuși nu mi-ai putut rezista. Vanitatea mea nu s-a lăsat învinsă. E așa de plăcut să fii păcatul tainic și încântător din viața cuiva, decât să-i fii lumina ochilor. Știi că te stingheresc groaznic și că te irită mereu, și totuși mă iubești la nebunie. Așa e, nu?

– Firește că țin foarte mult la tine, draga mea.

– Vai, Len, de fapt mă adori. Nu-ți aduci aminte când am rămas peste noapte în oraș, și-am trimis o telegramă pe care n-ai primit-o pentru că sora femeii de la poștă tocmai naștea doi gemeni, așa că ea a uitat s-o dea mai departe, iar tu te-ai tulburat așa de tare încât ai sunat la Scotland Yard și ai făcut mare tăraiboi?

Există unele momente de care nimănui nu-i place să i se reamintească. E adevărat că mă purtasem prosteste atunci, așa cum nu-mi stă în fire.

– Dacă nu-ți e cu supărare, draga mea, aș vrea să trec la treabă pentru C.E.M.S., i-am spus.

Griselda a oftat adânc, a supărare, mi-a ciufulit părul din creștet, l-a aranjat la loc, și mi-a răspuns:

– Nu mă meriți. Zău că nu. O să mă îndrăgostesc de un artist. Să știi că așa am să fac, promit. Ia gândește-te ce scandal o să iasă în parohie.

– Și-acuma sunt destule scandaluri, am protestat eu slab.

Griselda a râs, mi-a trimis prin aer un sărut, și a plecat prin ușa-fereastră.

Capitolul II

Așa face mereu – mă scoate din fire. Când mă ridicasem de la masă, mă simțeam pregătit pentru a așterne pe hârtie un discurs înflăcărat pentru Asociația Membrilor Bisericii Anglicane. Discuția cu ea, însă, m-a lăsat tulburat și neliniștit.

Tocmai când izbutisem să mă concentrez asupra a ceea ce aveam de făcut, Lettice Protheroe a intrat peste mine, plutind prin văzduh – și folosesc cu bună știință acest cuvânt. Am citit și eu diverse romane în care apar tineri despre care se spune că plesnesc de energie, de *joie de vivre*¹, de miraculoasa vitalitate a tinereții... Părerea mea este că toți tinerii pe care i-am cunoscut în viața mea seamănă cu niște strigoi. În după-amiaza aceea, Lettice aducea mai mult ca oricând cu un spectru. E o fată drăguță, foarte înaltă, blondă și cu totul desprinsă de lumea din jur. A plutit înăuntru, prin ușa-fereastră, și-a scos bereta galbenă pe care-o avea pe cap, fără să-și dea prea bine seama ce făcea, apoi a murmurat, cu un aer surprins și distant:

– Dumneavoastră erați...

Există o cărare care pleacă de la Old Hall, străbate pădurea și iese apoi la poarta grădinii noastre, așa că, în general, oamenii care vin din direcția aceea intră prin grădină și ajung la fereastra biroului, în loc să mai ocolească pe drum și să ajungă la ușa din față. Nu m-am mirat că Lettice venise pe-acolo, însă atitudinea ei m-a iritat un pic.

¹ Bucuria de a trăi (fr. în original).